

5 Οκτωβρίου 2017

Το Δημοψήφισμα στην Καταλονία, η ΕΕ και η Ελλάδα

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Το Δημοψήφισμα της Κυριακής 1ης Οκτωβρίου 2017 που έλαβε χώρα στην Καταλονία με θέμα την ανεξαρτησία-απόσχιση της αυτόνομης περιοχής από την Ισπανία, δυστυχώς βάφτηκε με αίμα με απόλυτη ευθύνη της κεντρικής κυβέρνησης

της Μαδρίτης και προσωπικά του πρωθυπουργού κ. Μαριάνο Ραχόι.

Γράφει ο Ανδρέας Γ.Μπανούτσος, Ιδρυτής και Πρόεδρος Δ.Σ. ΚΕΔΙΣΑ

Το δημοψήφισμα που διεξήχθη την περασμένη Κυριακή μπορεί να ήταν παράνομο σύμφωνα με την απόφαση του Ισπανικού Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν αλλάζει όμως το γεγονός ότι η ψηφοφορία σε ένα δημοψήφισμα αποτελεί μία κορυφαία δημοκρατική διαδικασία που διασφαλίζει την ελευθερία της έκφρασης των πολιτών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του δημοψηφίσματος που ανακοίνωσε η Καταλανική περιφερειακή κυβέρνηση 2,3 εκατ. ψηφοφόροι (42,3%) ψήφισαν εκ των οποίων το 90% ψήφισε υπέρ της ανεξαρτησίας. Κάποιοι αναλυτές έσπευσαν να παρατηρήσουν ότι πέρα από την αντισυνταγματικότητα του δημοψηφίσματος το γεγονός ότι προσήλθαν στις κάλπες λιγότεροι από το 50% των πολιτών με δικαίωμα ψήφου το καθιστά άκυρο.

Προφανώς αγνοούν το γεγονός ότι χωρίς την πρωτοφανή για χώρα μέλος της ΕΕ άσκηση βίας από τα σώματα ασφαλείας του Ισπανικού κράτους κατά φιλήσυχων ψηφοφόρων, ο αριθμός των πολιτών που θα προσέρχονταν στις κάλπες θα ξεπερνούσε κατά πολύ το 50%.

Δυστυχώς, όπως αποδείχτηκε η κυβέρνηση του κ.Ραχόι «κατάφερε», γιατί περί κατορθώματος πρόκειται, να στρέψει ακόμα και τους πολίτες της Καταλονίας που ήταν κατά της ανεξαρτησίας μέχρι και πριν λίγες εβδομάδες (49% σύμφωνα με δημοσκόπηση του Αυγούστου) υπέρ της απόσχισης από το Ισπανικό κράτος.

Σαν να μην έφτανε η βίαιη καταστολή των δυνάμεων ασφαλείας την μέρα της ψηφοφορίας, την επόμενη μέρα υπουργοί της κυβέρνησης Ραχόι έριξαν «λάδι στη φωτιά» τασσόμενοι υπέρ της ενεργοποίησης του άρθρου 155 του Ισπανικού συντάγματος που δίνει τη δυνατότητα αφαίρεσης ακόμα και του καθεστώτος αυτονομίας που προβλέπεται για την Καταλονία από το Σύνταγμα του 1978, σε περίπτωση που η Καταλανική περιφερειακή κυβέρνηση προχωρήσει σε μονομερή ανακήρυξη της ανεξαρτησίας.

Ευτυχώς, ο Πρόεδρος της Καταλανικής κυβέρνησης κ.Κάρλες Πουτζντεμόν αποδεικνύεται πολύ πιο υπεύθυνος από τον κ. Ραχόι και την κυβέρνησή του καθώς δήλωσε ότι «δεν επιθυμεί μια τραυματική ρήξη, αλλά μια νέα κατανόηση με το Ισπανικό κράτος» και προς την κατεύθυνση αυτή ζήτησε την μεσολάβηση της ΕΕ ώστε να υπάρξει διάλογος με τη Μαδρίτη.

Θα αναρωτηθεί βέβαια κανείς αν είναι αφελής ο Πρόεδρος της Καταλανικής

κυβέρνησης να πιστεύει ότι η σημερινή ΕΕ θα μπορούσε να παίξει τον οποιονδήποτε διαμεσολαβητικό ρόλο όταν απέφυγε να καταδικάσει απερίφραστα την αστυνομική καταστολή του Ισπανικού κράτους ακόμα και κατά ηλικιωμένων ψηφοφόρων την ημέρα που υποτίθεται πως γιορτάζεται ως η παγκόσμια ημέρα των ηλικιωμένων.

Σε άλλες βέβαια περιπτώσεις η ΕΕ είναι λαλίστατη και σπεύδει να καταδικάσει την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όταν αυτή λαμβάνει χώρα εκτός ΕΕ (π.χ Βενεζουέλα). Στην περίπτωση όμως της Ισπανικής κυβέρνησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δια στόματος του εκπροσώπου της κ.Μαργαρίτη Σχοινά πήρε επάξια τον τίτλο του σύγχρονου «Πόντιου Πιλάτου». Είναι προφανές ότι αυτή η στάση θα ενισχύσει τα φαινόμενα ευρωσκεπτικισμού όχι μόνο στην Καταλονία αλλά ανάμεσα και στους πολίτες των υπόλοιπων ευρωπαϊκών κρατών.

Αναφορικά τώρα με τις αρνητικές επιπτώσεις για την Ελλάδα από μία πιθανή ανεξαρτητοποίηση της Καταλονίας, όπως έσπευσαν να διατυπώσουν διάφοροι Έλληνες αναλυτές αναφερόμενοι στον κίνδυνο ενός domino effect και την ενδεχόμενη απόσχιση σε μελλοντικό χρόνο της Δυτικής Θράκης, η γνώμη του γράφοντος είναι η εξής: α) αν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος σίγουρα την αρχή δεν την έκανε η Καταλονία αλλά η εγκληματική πολιτική του ΝΑΤΟ κατά της Γιουγκοσλαβίας το 1999 που οδήγησε αρχικά στην αυτονομία και ύστερα στην ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου (2008).

Βέβαια κάποιοι θα ισχυριστούν ότι οι Αλβανοί του Κοσόβου λόγω της καταπίεσης από το καθεστώς Μιλόσεβιτς είχαν το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση σύμφωνα και με τον καταστατικό χάρτη του ΟΗΕ. Αν όμως είχαν οι Αλβανοί του Κοσόβου αυτό το δικαίωμα τότε το είχαν και οι Ρώσοι της Κριμαίας το 2014 και οι Καταλανοί σήμερα.

Δεν γίνεται να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά. Επομένως το «κουτί της Πανδώρας» δεν το άνοιξε η Καταλονία το 2017 αλλά το ΝΑΤΟ το 1999, β) η περίπτωση της Δυτικής Θράκης είναι εντελώς διαφορετική από το Κόσοβο, την Κριμαία και την Καταλονία για τον απλούστατο λόγο ότι στη Δυτική Θράκη έχουμε θρησκευτική μειονότητα (Μουσουλμανική σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λωζάνης το 1923) και όχι εθνική όπως στις περιπτώσεις που προαναφέρθηκαν.

Επίσης ακόμα και αν κάνουμε την υπόθεση εργασίας ότι το σύνολο των Μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης (πράγμα άτοπο δεδομένου ότι οι Τουρκογενείς αποτελούν το 50% της Μουσουλμανικής μειονότητας και το υπόλοιπο 50% είναι Πομάκοι και Ρομά) σύμφωνα με το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού δηλώσουν Τούρκοι δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις διεκδίκησης αυτονομίας πόσο μάλλον ανεξαρτησίας

για τον απλούστατο λόγο ότι αποτελούν μειοψηφία (40%) του πληθυσμού στη Δυτική Θράκη.

Στις περιπτώσεις του Κοσόβου, της Κριμαίας και της Καταλονίας οι Αλβανοί, οι Ρώσοι και οι Καταλανοί αντίστοιχα αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού της επικράτειας που διεκδίκησε (Κόσοβο, Κριμαία) και διεκδικεί (Καταλονία) την ανεξαρτησία. Στην περίπτωση της Κριμαίας βέβαια ύστερα από δημοψήφισμα οι πολίτες επέλεξαν την ενσωμάτωση στη Ρωσική Ομοσπονδία και όχι την ανεξαρτησία από την Ουκρανία.

Θα αντιτείνει ενδεχομένως κάποιος καλοπροαίρετα ότι μελλοντικά θα μπορούσαν οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης αυτοπροσδιοριζόμενοι ως Τούρκοι να αποτελέσουν την πλειοψηφία και να διεκδικήσουν την αυτονομία και ενδεχομένως και την ένωση με την Τουρκία (κατά τα πρότυπα της Κριμαίας).

Οπωσδήποτε αυτός ο κίνδυνος θεωρητικά υπάρχει. Είναι όμως στο χέρι του Ελληνικού κράτους να αποτρέψει ένα τέτοιο μελλοντικό ενδεχόμενο δίνοντας κίνητρα σε Έλληνες ανέργους (Χριστιανούς Ορθόδοξους το θρήσκευμα) να εγκατασταθούν στη Δυτική Θράκη ενισχύοντας την πληθυσμιακή σύνθεση της περιοχής υπέρ των Ελληνικών εθνικών συμφερόντων.

Πηγές

<http://www.kathimerini.gr/929093/article/epikairothta/kosmos/sok-sthn-ispania-anhsyxia-sthn-eyrwph>

<http://www.hri.org/MFA/foreign/musmingr.html>

<http://www.larazon.es/espana/la-mayoria-de-los-catalanes-cree-que-el-referendum-no-se-celebrara-OK15797485>

<http://www.vimaorthodoxias.gr/nea/to-dimopsifisma-stin-katalonia-i-ee-kai-i-ellada/>